

הסתדרות הנוער העובד והלומד האיגוד המקצועי לנוער ולצעירים

[מועד הפקת הדוח 1.5.2014]

הדוח המסכם לשנת 2013

מתפרסם לכבוד יום האחד במאי
שמצויין השנה בסימן חג ההתאגדות
האנושית והמאבק בניצול בני נוער,
צעירים ומבוגרים בעבודה

הסתדרות הנוער העובד והלומד - האיגוד המקצועי לנוער ולצעירים

קיבוץ גלויות 120, תל אביב 66877

טלפון: 03-5125148, פקס: 03-5125157

דוא"ל: nitzul@noal.org.il | אתר: www.minimum.org.il

תוכן עניינים

2	הקדמה.....
4	תקציר הדוח פרק א –
6	סיכום פעילות ההסברה והדרכת הידע בהסתדרות הנוער העובד והלומד..... פרק ב –
9	פעילות הליווי והסיוע הפרטני לבני נוער וצעירים עובדים.....
13	השוואה בין נתוני 2013 לנתוני שנים קודמות.....
16	פעילות סיוע וליווי פרטנית – ההיבט האישי דרך ראיונות עם בני נוער עובדים..... פרק ג' -
18	נתוני פעילות מנהל ההסדרה והאכיפה במשרד הכלכלה..... פרק ד' -
19	התאגדויות בני נוער וצעירים בהסתדרות הנוער העובד והלומד.....

הקדמה

”זכות גדולה היא, לפנינו
הסתדרות נוער מיוחדת במינה,
מקורית. היא צמחה על קרקע
ארץ ישראלית. לא שיש לה
אידיאולוגיה בעלת גושפנקה
מקורית, אלא שהיא עצמה פרי
מצבו וצרכיו של הנוער העובד
שבארץ, פרי הדאגה לסבלותיו,
לגורלו ולחינוכו.”

ברל כצנלסון

כבכל שנה אנו מתכבדים להגיש בפניכם את הדוח השנתי המסורתי, המסכם את פעילותה של הסתדרות הנוער העובד והלומד בתחום האיגוד המקצועי לילדים, נוער וצעירים. הדוח מופק ומופץ לכבוד יום האחד במאי, כחלק ממאבקנו המתמשך בניצול בני נוער וצעירים בעבודה ולמען שיפור תנאי עבודתם. מסמך זה מרכז את סיכום פעילותנו בתחומים שונים בשנה הקלנדרית שהסתיימה, ומאפשר לציבור להכיר "על קצה המזלג" את עולם עבודת בני הנוער והצעירים בישראל. הדוח המוצג אינו מתיימר להציג תמונה כוללת בלעדית של שוק עבודת בני הנוער והצעירים, אך מעצם היותנו הארגון המרכזי הפועל בתחום, לנתונים המובאים כאן יש חשיבות ציבורית וחברתית ואנו מקווים כי בעזרת דוח זה נצליח לקדם ולו במעט את מאבקנו לביעור הניצול של בני נוער וצעירים בעבודה בדרך לחברה טובה יותר.

הסתדרות הנוער העובד והלומד הוקמה בשנת 1924 על ידי בני נוער עובדים, אשר בחרו להרים ראשם ולהאבק במעסיקיהם המנצלים. כמעט 90 שנה חלפו מאז ועד היום, ובמשך כל אותן שנים ממשיכה הסתדרות הנוער העובד והלומד להיות האיגוד המקצועי היציג של בני הנוער העובדים בישראל. משמעות הדבר היא כי בסמכותנו לפנות למעסיקים כבאי כוחם של אותם עובדים צעירים, אשר קיים חשש כי נוצלו במקומות עבודתם, לדרוש כי יקבלו את זכויותיהם על-פי חוק, למנוע פגיעה וניצול נוספים באותו מקום עבודה, לתבוע את הסכומים המגיעים לעובדים הצעירים מהמעסיקים ובמידת הצורך גם לייצגם בבתי הדין לעבודה, לקדם התאגדויות והקמת ועדים במקומות עבודה של בני נוער ואף לחתום מטעמם על הסכמי עבודה קיבוציים.

פעילות הסתדרות הנוער העובד והלומד פרושה בכל רחבי הארץ ופעולתה נוכחת בכל רבדי האוכלוסייה: יהודים, ערבים, דרוזים, בדואים, עולים, ותיקים "צברים", בני כל העדות והמגזרים ללא אפליה. במסגרת זו פועלים כיום כ-30 פעילים בכל רחבי הארץ, המשמשים כמזכירי איגוד מקצועי ומעניקים סיוע וליווי (כולל סיוע משפטי וייצוג בבתי הדין לעבודה) לילדים, בני נוער וצעירים שנוצלו במקום עבודתם. רבים מהפעילים עושים פעולתם בהתנדבות מלאה; חלקם מבצעים פעולה זו באופן שוטף יומיומי וחלקם לצד פעילותם בשדה החינוכי, כמדריכי בני נוער עובדים ובמשימות חינוכיות אחרות בתנועת הנוער העובד והלומד.

בני הנוער רבים אינם מכירים את חוקי העבודה שנועדו להגן על זכויותיהם במקומות העבודה שלהם. חוקי העבודה, מעצם טבעם, ארוכים וכתובים בשפה שאינה נהירה. המפגש עם עולם העבודה כשלעצמו הוא מורכב ומרגש עבור בני נוער וצעירים רבים; חווית חיפוש העבודה, חווית המפגש עם עולם המבוגרים, האחריות הכרוכה בעבודה, המפגש החברתי השונה עם העובדים האחרים, לימוד העבודה (גם אם מדובר בעבודה פשוטה לכאורה כמלצרות או מוכרנות) ועוד. ניתן על כן להבין, כי אם נוסף על כך את הציפיה להכיר את זכויותיהם על בורין, ניתקל אצל בני נוער וצעירים רבים בקושי ובחוסר הבנה. תופעה נוספת בה אנו נתקלים לעיתים קרובות במפגשנו עם בני נוער וצעירים עובדים, היא העמדת השמירה על זכויותיהם של בני הנוער והצעירים בעבודה בדרגה משנית בסדר העדיפויות של המעסיקים (אחרי הרווחים) במקומות העבודה. בנוסף, בני נוער וצעירים רבים יעדיפו "לא להסתבך עם הבוס" או לקבל את מה שניתן להם ולא לדרוש מעבר לכך, גם אם מדובר בפחות מהמגיע להם ובעבירה על החוק.

אין לנו מידע מדויק על מספר בני הנוער העובדים בישראל כיום. לצערנו, הנתונים הקיימים ברשויות, בארגונים או במרכזי מידע, לרבות המינהל לתכנון מחקר וכלכלה במשרד הכלכלה (לשעבר התמ"ת) ובלשכה המרכזית לסטטיסטיקה (הלמ"ס) אינם חד-משמעיים. המחסור בנתונים נובע מהעובדה כי שוק עבודת הנוער והצעירים הוא שוק לא מוסדר למרות

החקיקה בנושא (חוק עבודת נוער וחקיקה נוספת), בעל תחלופה אנושית גבוהה, מתאפיין בעבודות זמניות וחלקיות, תופעות של "עבודה בשחור" וקשיי אכיפה מצד הרשויות שבא לידי ביטוי בקושי לספק נתונים מדויקים. על פי נתונים ראשוניים שכבר נמצאים ברשותנו, ובהצלבה עם נתונים נוספים שמתבססים על פעולתנו לאורך השנים אחוז בני הנוער הלוקחים חלק בשוק העבודה (העובדים ומחפשים עבודה) בגילאי 14-18 עומד על 62% מהאוכלוסייה בגילאים האמורים, כלומר למעלה מ-320,000 בני נוער.

בשנת 2013 חלה עליה במספר מקרי הטיפול שנפתחו על ידנו לסיוע לבני נוער וצעירים שנוצלו במקומות העבודה. מחד אנו שמחים כי המודעות גדלה וכי יותר ויותר בני נוער וצעירים בוחרים שלא לשתוק, לא לוותר ולקבל את זכויותיהם. מאידך אנו צופים בדאגה בהיקפי הניצול של אותם עובדים צעירים, וקוראים לרשויות ולקובעי המדיניות להגביר את המאבק לביעור הניצול בעולם עבודת בני הנוער והצעירים. בני נוער רבים רואים בניצול "גזרה משמיים" או "תשלום מחיר" שעליהם לשלם עם כניסתם לעולם העבודה, ואחריותנו כמבוגרים לדאוג כי חוויות עולם העבודה הראשונות שלהם לא יהיו של ניצול ופגיעה, אלא של למידת אחריות וסולידריות. זאת נוכל לעשות על ידי חקיקה וקביעת מדיניות אכיפה לא מתפשרת כלפי מעסיקים מנצלים, הגברת המודעות של בני הנוער והמעסיקים לזכויותיהם כעובדים צעירים ועידוד התאגדויות עובדים.

שנת 2013 התאפיינה בהתחדשות יוזמות ההתאגדות של בני נוער וצעירים במקומות עבודה. בעינינו, התאגדויותיהם של צעירים עובדים הן אחת התופעות החברתיות המעניינות והמרגשות בחברה הישראלית, התאגדויות אלו מייצרות קו מבדיל ברור בין סוגי מעסיקים, ברור לכל נער שמחפש עבודה כי מקום עבודה מאוגד הוא למעשה שומר חוק והתנאים בו הם הטובים ביותר לצעיר עובד במדינת ישראל. במקביל, שינוי זה מסמל מעבר מאסטרטגיה של בלימה והסברה לאסטרטגיה של שינוי ממשי בהיקפי הניצול הקיימים. הסנונית הראשונה היתה ברשת המזון המהיר "בורגראנץ'", אשר חתמה על הסכם קיבוצי במאי 2013. בעקבותיה הוקמו התאגדויות גם ברשת אגאדיר (מאי 2013) וברשת "מקדונלד'ס" (יוני 2013) ובשניהם מתנהל משא ומתן על הסכם קיבוצי המצוי בשלבי האחרונים. ממש לאחרונה התאגדו גם העובדים רשתות המזון המהיר "פיצה האט" ו"דומינוס פיצה". ביחד עם גל ההתאגדויות במשק הישראלי בשנתיים האחרונות, התאגדויות צעירים אלה מציגות אלטרנטיבה ממשית לניצול בשוק עבודת בני הנוער והצעירים, ומניחות יסודות של סולידריות ואחריות חברתית, בה כבודו של האדם העובד הוא אבן יסוד חשובה בחתירה לחברה טובה יותר. יתרה מכך, התאגדויות אלה מייצרות תשתית לשינוי מצבם של בני הנוער והצעירים בשוק העבודה דרכה הם יכולים לשנות את "כללי המשחק", לשנות את מקומם היחסי ולשפר את תנאי עבודתם מעבר לקבוע בחוק, כל זאת דרך התאגדות.

תקציר הדוח

שנת 2013 התאפיינה בהתרחבות הפעילות של הסתדרות הנוער העובד והלומד בכל התחומים. מובא בפניכם תקציר הנתונים המוצגים בהרחבה בפרקים השונים של הדוח.

- ✓ לפי הערכתנו, ישנם כ-320,000 בני נוער עובדים בשנה, רובם בעבודות מזדמנות בתקופת הקיץ.
- ✓ בתחום ההסברה הרחבנו את היקף ההרצאות שהעברנו, הגברנו את מבצעי השטח במקומות בילוי מרכזיים של בני נוער וצעירים וחילקנו למעלה מ-50,000 זכותונים, למעלה מ-5,000 ערכות של כרזות ועוד עשרות אלפי מנשרים (פליירים) וחומרי הסברה אחרים.
- ✓ נרשמו 158,922 כניסות ו-320,817 צפיות בדפים וקישורים שונים באתר שלנו minimum.org.il. כמו כן חלה עליה במספר הפרסומים והשיתופים בדף הפייסבוק. תחום ההסברה המקוונת שלנו באמצעות האתר וברשתות החברתיות נמצא בצמיחה בשנים האחרונות, ונתונים אלה מסמנים את המשך המגמה.
- ✓ התקבלו אצלנו 6,411 פניות מבני נוער וצעירים בבקשה לקבלת ייעוץ או סיוע. זו עליה של 21% לעומת שנת 2012 ואנו רואים בכך תוצר של ההסברה הנרחבת שלנו והגברת המודעות.
- ✓ נפתחו 1,338 מקרי טיפול חדשים מתוך הפניות שהתקבלו. זו עליה משמעותית של 38% לעומת שנת 2012 (971 מקרי טיפול). אין בכך בכדי להצביע דווקא על עליה בניצול בשוק עבודת בני הנוער והצעירים, אלא על הגברת המודעות של העובדים הצעירים.
- ✓ הושג סך של 2,379,374 ₪ עבור בני הנוער והצעירים העובדים שפנו אלינו. זוהי עליה מתונה ביחס לשנת 2012, אשר ממשיכה את המגמה.
- ✓ הוגשו במהלך השנה 202 תביעות בבתי הדין לעבודה, מתוכן 137 תביעות בגין מקרי טיפול שנפתחו במהלך שנה זו.
- ✓ מתוך מקרי הטיפול שנפתחו, 65% מקרים נסגרו עוד במהלך השנה. נתון זה חשוב כדי להמחיש את קצב הטיפול, שהוא משמעותי במיוחד כשהדבר אמור בבני נוער.
- ✓ פילוח לענפי עבודה:
 - עיקר מקרי הטיפול הגיעו בענף המסעדות ובתי הקפה, נתון שמוסיף לעמוד על כ-18% מסך הפניות. הענף השני הנפוץ הוא עבודה בחנויות ובתי עסק בעמדות מכירה ("מוכרנות") – כ-14% מסך הפניות.
 - נרשמה עליה משמעותית מ-1% ל-13% במקרי טיפול בגין עבודה במפלגות השונות, שנובעת מהעובדה כי במהלך 2013 התקיימו שתי מערכות בחירות (ארציות ומקומיות), בהן עבדו מאות בני נוער וצעירים.
 - נרשמה ירידה במספר ובאחוז המקרים בתחום ענף המזון המהיר – מ-13% ב-2012 ל-8% השנה, ירידה שנובעת מהתאגדויות הנוער והצעירים שקמו בשנתיים האחרונות ברשתות הגדולות.
- ✓ יותר מ-1,000 ממקרי הטיפול, כלומר כ-2/3 מסך מקרי הטיפול, כללו תלונה בגין סעיפי שכר שונים: הלנת שכר, הפרשי שכר, תשלום שכר מינימום, תלושים וכד'. זהו סעיף הפגיעה המרכזי בבני נוער ועובדים צעירים בכלל.

✓ פילוח דמוגרפי מקרי טיפול:

- אחוז הבנות הפונות מסך המקרים שנפתחו עדיין נמוך ועומד על 42% בלבד. אין זה מעיד על פחות ניצול של נערות וצעירות בעבודה, אלא להערכתנו על קושי גדול יותר לפנות לסייע.
- פילוח דמוגרפי חשוב הוא אחוז דוברי הרוסית מסך הפונים העומד על 15% (לפי נתוני הלשכה המרכזית לסטטיסטיקה אחוז דוברי הרוסית בגילאים האמורים עומד על כ-11%-9%).
- חלה ירידה מסויימת באחוז מקרי הטיפול במגזר הערבי, ופתחנו לאחרונה במהלך להגברת המודעות באוכ' זו.

✓ **בנתוני משרד הכלכלה אנו רואים מגמת עליה בפעילות האכיפה, כנגזרת של החלת החוק להגברת אכיפה מ-2012 והגברת פעולות האכיפה הכרוכות בו.**

✓ **בתחום ההתאגדויות במקומות העבודה:**

- התאגדו כ-5,000 עובדים (תלוי בעונתיות) ברשת מקדונלד'ס וברשת אגאדיר.
- נחתם הסכם קיבוצי ברשת בורגראנץ' (שעובדיה התאגדו ב-2012), אשר חל על כ-1,500 העובדים ברשת בכל זמן נתון.
- כ-30,000 איש חברים בקבוצות פייסבוק של ההתאגדויות, הופיעו 42 פרסומים בכלי התקשורת המרכזיים בנוגע להתאגדויות העובדים בהסתדרות הנוער העובד והלומד.

על מנת להקל את העיון בדוח, מצורף מילון מושגים קצר לנוחותכם:

1. **פניות** – סך הפניות שהגיעו לתא הקולי, לאתר, לדף הפייסבוק ולמזכירי האיגוד המקצועי לנוער בשטח.
2. **כניסות לאתר** – מספר המשתמשים (יחודיים או בכלל) שנכנסו לאתר שלנו בחיפוש אחר מידע או על מנת לשאול שאלה ולקבל ייעוץ ו/או על מנת להגיש תלונה כנגד מעסיקו
3. **מקרי טיפול** – פניות או תלונות של בני נוער וצעירים, בהן מצאנו שנעשתה פגיעה או ניצול כלפי הפונה, והפונה החליט כי הוא מעוניין לקבל את עזרתנו.
4. **תיקי תביעה** – מקרי טיפול בהם הוגשה תביעה לבית הדין האזורי לעבודה.
5. **מקרי טיפול אבודים** – מקרי טיפול שנפתחו אך אינם מגיעים לכדי פתרון של ממש, אם בשל מחסור בראיות ואם בשל חוסר רצונם של הנער או הנערה להמשיך בטיפול בתיק.
6. **הסכם פשרה** – תיקים בהם הושגה פשרה או סיכום דברים בין המעסיק לנער העובד בגין הפניה שהובאה בתיק. בחלק מהתיקים הסכם הפשרה מושג טרום ההליך המשפטי ובחלק במהלכו.

פרק א –

פעילות ההסברה והדרכת הידע בהסתדרות הנוער העובד והלומד

כתנועה מחנכת, שעל דגלה חרות עקרון שוויון ערך האדם, אנו מקדישים חלק ניכר של פעילות האיגוד המקצועי לנוער ולצעירים לפעילות הדרכה, הסברה והגברת המודעות של בני נוער וצעירים לגבי זכויותיהם בעולם העבודה.

בפעולת ההסברה שלנו אנו נסמכים על חמישה עקרונות מרכזיים;

העקרון הראשון הוא ערך העבודה כערך מרכזי. אנו מאמינים, כי יש חשיבות לכך שבני נוער יתחנכו לערכי העבודה, וכי כל עבודה מכבדת את בעליה, אם היא חפה מניצול. במסגרת מפגשינו עם בני נוער, אנו מדגישים כי פעילותנו אינה באה למנוע עבודת בני נוער וצעירים אלא נהפוך הוא - באה לעודדם לעבוד, אך שעבודתם תהיה עבודה לא מנצלת.

העקרון השני הוא כי ידע = כוח. הגברת הידע היא הצעד הראשון בדרך לחברה ללא ניצול. נערה או צעיר שיכירו את הזכויות המגיעות להם, לא יעמדו מהצד וישתקו אם ייעשה להם עוול, גם אם יבחרו לפעול בדיעבד לאחר סיום העבודה.

האתגר מבחינתנו הוא פשוט הידע והעברתו באופן הנגיש ביותר לבני הנוער והצעירים

העקרון השלישי הוא שוויון ערך האדם, שהוא ערך היסוד המכונן בתנועת הנוער העובד והלומד. לפי עקרון זה, כל נער וכל צעירה זכאים להכיר את זכויותיהם, ללא חשיבות מהו הענף בו עובדים, מאיזה מגזר אוכלוסיה הם, היכן הם מתגוררים או מה מוצאם. על כן פעילות ההסברה שלנו מתקיימת בכל הארץ, בכל רבדי האוכלוסיה, באופנים ובכלים מגוונים עליהם נפרט בהמשך, במטרה להגיע לכל אחת ואחד.

העקרון הרביעי הוא מאבק בניצול בני נוער וצעירים, בהיותם אוכלוסיה מוחלשת בשוק העבודה. עבור בני הנוער, עולם העבודה הוא עולם חדש שהם אינם מכירים. אם במסגרת עבודתם חלה הפרה של חוקי עבודה, ולו הקלה ביותר, האחריות היא קודם כל של המעסיק לדאוג לסביבת עבודה בטוחה וחפה מניצול. אנו מחנכים את בני הנוער שלא לוותר ולהתמודד עם המעסיקים שאינם שומרים על זכויותיהם כדי לצמצם ולמנוע ניצול.

העקרון החמישי הוא אחריות חברתית וחתימה לחברה טובה יותר. בני נוער וצעירים שיהיו מודעים לזכויותיהם בעבודה, הם שותפים למאבק בניצול בעתיד. נערה שהצליחה לקבל את המגיע לה מהמעסיק, תדאג שגם חברותיה יעמדו על זכויותיהן מול המעסיקים, ובתהליך של חריש עמוק נצליח להרחיב את העבודה ההוגנת במשק העבודה הישראלי ולקדם חברה צודקת וטובה יותר.

פעילות ההסברה של הסתדרות הנוער העובד והלומד - האיגוד המקצועי לנוער ולצעירים, מתקיימת בכל רבדי האוכלוסיה: בקרב יהודים, ערבים, דרוזים, בפריפריה ובמרכז, במרחב ההתיישבותי ובערים, בקרב בני נוער דוברי רוסית, בני העדה האתיופית, עולים חדשים וצברים, דתיים, חרדים וחילונים. ההדרכה נעשית בכלים רבים ובדרכים מגוונות;

הכלי האיכותי ביותר הוא "הרצאת זכויות", שניתנת לקבוצות בני נוער וצעירים בבתי ספר, מוסדות חינוך, תנועות הנוער השונות, מרכזי נוער וצעירים ועוד. במסגרת ההרצאה מזכירי האיגוד המקצועי לנוער מסבירים את חוקי עבודת נוער בסיוע דוגמאות וסיפורים אותנטיים ומעניקים לבני הנוער מושגים וידע בסיסי. במהלך 2013 קיימנו מאות הרצאות,

במסגרתן נפגשנו עם אלפי בני נוער. חלק מקבוצות בני הנוער בחרו להמשיך בתהליך בן מספר מפגשים, כיד להעמיק את התוכן ואף לצאת לפעולה אקטיבית במחאה על ניצול ואי צדק חברתי. ההרצאות מלוות ב"דוכני זכויות" פעילים (בסיום ההרצאה), בהם ניתנת אפשרות לבני הנוער לקבל מידע מפורט יותר ואף להגיש תלונה במידה ונוצלו במקום עבודתם.

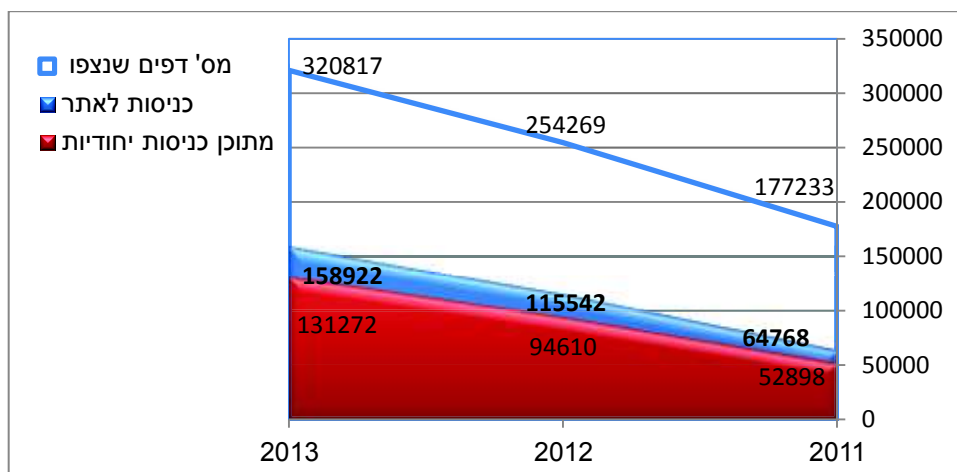
מעבר להרצאות המתקיימות לאורך כל השנה, פעילות הסברה נרחבת מתרחשת במהלך החופשות (חגים וחופשת הקיץ), תקופה בה אחוז גבוה של בני נוער וצעירים יוצאים לשוק העבודה. פעילות ההסברה בשטח כוללת העמדת דוכני זכויות במרכזי קניות ובילוי, הסתובבות הסברה בחופי הים, הכנת ואילת ופעילות "צבע" במסגרתה מחולקים "זכותונים" ("אקורדיוני זכויות") וחומרי הסברה נוספים ומתקיימות שיחות הסברה בלתי פורמליות עם בני נוער וצעירים.

במהלך שנת 2013 חולקו למעלה מ-50,000 אקורדיונים לבני נוער וצעירים בשפות עברית, ערבית, רוסית וכן חומרי הסברה נוספים כגון כרזות, גלויות, פליירים ועוד. בנוסף לחומרי ההסברה לבני הנוער, אנו מחלקים חומרי הסברה למעסיקים בבתי עסק במרכזי הבילוי והקניות, במטרה להזכיר להם להקפיד לשמור על זכויות בני הנוער והצעירים המועסקים אצלם. במסגרת מבצעי השטח, המזכירים נפגשים עם בני נוער ומעסיקים ולומדים מהם על מצוקות עולם העבודה של בני הנוער והעובדים הצעירים וכן נותנים מענה וייעוץ ראשוני.

מעבר להסברה בשטח באמצעות מבצעי השטח וההרצאות, מקיים האיגוד המקצועי לנוער מערך הסברה מקוונת נרחב ואיכותי. מערך ההסברה המקוונת שלנו כולל את אתר www.minimum.org.il, שהוא האתר המרכזי כיום ככל הידוע לנו, העוסק בזכויות בני נוער וצעירים בעבודה. באתר ניתן למצוא מאמרים, כתבות, חומרי הסברה, ייעוץ למורים ולמדריכים, מידע על פעולות הסתדרות הנוער העובד והלומד ועוד. בתוך האתר קיים גם ייעוץ בקונספט של "שאלות ותשובות" דרכו יכולים הפונים לקבל ייעוץ אישי ראשוני לבעיות ושאלות בנוגע לעבודתם ואף להגיש בקשה לסיוע או תלונה לאחד ממזכירי האיגוד המקצועי באזור מגוריהם.

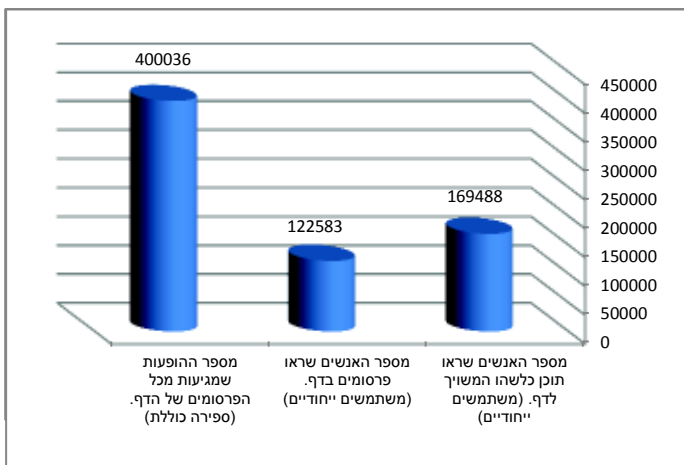
תרשים 1: נתוני כניסות לאתר minimum.org.il בהשוואה בין השנים 2011-2013:

כפי שניתן לראות בתרשים 1, בשנת 2013 חלה עליה של 37% בפעילות באתר לעומת שנה קודמת – קרוב ל-160,000 כניסות בשנה מתוכן מעל 130,000 כניסות יחודיות, המהוות יותר מ-80% מסך הכניסות לאתר. בנוסף, חלה עליה של 26% במספר הדפים שנצפו באתר, ואנו צופים כי קו עליה זה יימשך גם בשנת 2014. אחד מיתרונותיו המרכזיים של אתר ההסברה שלנו, הוא האופציה לקבל מענה ראשוני לבעיות ושאלות לגבי עבודתם, וכן לעיין בשאלות ותשובות לפי נושאים ותחומים של פונים אחרים. כמות הפניות הגדולה שמגיעה אלינו הופכת את האתר למרכז מידע אינטראקטיבי ומתעדכן בתדירות גבוהה ודינמית.

באתר גם קיימת הפניה למערכת ה"כספומטר", שמאפשרת לבני נוער לחשב את הסכומים המגיעים להם לפי מס' השעות והימים שעבדו, כמו גם חישוב זכויות נלוות כגון דמי הבראה ודמי חופשה שנתית. מערכת זו הוקמה על-ידנו לפני שלוש שנים, וזוכה להצלחה כי היא מסייעת לבני נוער לחשב בדיוק את המגיע להם ללא צורך להסתייע במחשבוני מסובכים.

תרשים 2: פעילות האיגוד המקצועי לנוער ולצעירים ברשת הפייסבוק

בנוסף לאתר, קיימת פעילות נרחבת ברשתות החברתיות הפייסבוק והטוויטר, שם גם יכולים בני הנוער לפנות בשאלות ולקבל מענה וכן ללמוד על זכויות בעבודה דרך מקרים שונים של בני נוער וצעירים שקיבלו את זכויותיהם ובחרו לשתף. **בתרשים 2** ניתן לראות כי בשנת 2013 גדל היקף פעילותנו ברשת פייסבוק והגיע לכ-170,000 משתמשים ייחודיים שצפו בתכנים שונים שפורסמו בדף האיגוד המקצועי לנוער ולצעירים, ולמעלה מ-400,000 הופעות של פרסומי האיגוד המקצועי לנוער ברחבי הרשת החברתית. הפעילות ברשתות החברתיות משמעותית כיוון שכך אפשרי להגיע לנתח גדול של בני נוער וצעירים ולייצר תוכן איכותי שיגיע אליהם.

האיגוד המקצועי לנוער וצעירים מפעיל תא קולי לבני נוער וצעירים עובדים שמספרו **1121***. התא הקולי פועל 24 שעות ביממה, כל השנה. במסגרת התא הקולי יכולים בני נוער וצעירים לקבל מידע ראשוני על זכויותיהם ואף להגיש פניה לסיוע שתועבר לטיפול אחד ממזכירי האיגוד המקצועי באזור מגוריהם.

כלי מרכזי נוסף להגברת המודעות הוא שימוש באמצעי התקשורת השונים: טלוויזיה, רדיו, עיתונות ארצית ומקומית, עיתוני נוער וצעירים. אנחנו מקפידים לפרסם כתבות העוסקות בזכויות בני נוער וצעירים בעבודה הפונות הן לבני הנוער והצעירים, הן להוריהם והן למעסיקים, במיוחד לקראת הקיץ והחופשות. כאות הוקרה על פעילותנו הענפה במרחב התקשורתי להגברת המודעות של בני נוער ולזכויותיהם בעבודה, אף זכינו השנה ב"פרס דרור לשינוי חברתי".

פרויקט הגברת מודעות מרכזי בשנת 2013 היה הפקת משחק מחשב לבני נוער וצעירים עובדים ובכלל בשם "שמעון לא פראיר". המשחק עוסק בכלב שמירת זכויות עובדים ששמו שמעון ותפקידו לסייע לבני נוער וצעירים להכיר את זכויותיהם ולהגן על עצמם מול מעסיקים מנצלים. המשחק זכה לתהודה תקשורתית רבה ואנו רואים בו כלי חשוב להגיע לעוד ועוד בני נוער.

סיכום

השנה חלה הרחבה משמעותית של פעילות ההסברה של האיגוד המקצועי לנוער ולצעירים. פעילות זו מבוצעת על ידינו במטרה להאבק בניצול על ידי הגברת המודעות של בני הנוער והצעירים לזכויותיהם, באמצעות הכרת החוקים באופן אינטראקטיבי ומאפשר והגברת הכרתם של אותם בני נוער וצעירים בערך עצמם כעובדים של המחר, אשר מחוייבים לעמוד על זכויותיהם ולא לוותר על המגיע להם במקומות העבודה.

פרק ב –

פעילות הליווי והסיוע הפרטני לבני נוער וצעירים עובדים

המימד החינוכי של פעילות האיגוד המקצועי לנוער וצעירים בהסתדרות הנוער העובד והלומד מתקיים הן בפעולות הגברת הידע כפי שראינו לעיל, והן בפעולות הייעוץ, הליווי והסיוע ברמה האישית לכל נער ונערה, צעיר וצעירה שפונים לקבלת עזרה בתחום העבודה. חלק מאותם פונים מעוניינים לקבל מענה לשאלות או לקבל מידע כללי, חלק פונים לבקשת סיוע נקודתי או ייעוץ וחלק אף פונים במטרה לבקש את עזרתנו לפעול נגד מעסיק שניצל אותם. לכל הפונים אנו מסייעים במיטב הכלים העומדים לרשותנו. למרות שחלק מפעולתנו היא פעולה משפטית, איננו מעמידים עצמנו כמשפטנים מקצועיים, אלא כמחנכים; גם פעולת הסיוע המשפטי אשר לעיתים מסתיימת בבית הדין לעבודה, אינה מהווה מבחינתנו חריגה מקו זה: החינוך – של הנערה או הצעיר הפונה אלינו כמו גם של המעסיק ואף של משפחתו של אותו נער – היא הפעולה החשובה והמרכזית שלנו.

הפרק הבא מציג את נתוני הליווי והסיוע לשנת 2013. ככלל חלה עליה בפעולת הסיוע, גם ברמת הפניות לייעוץ וגם במס' מקרי הטיפול שנפתחו כתיקי תביעה ואף הגיעו לבית הדין. חשוב להזכיר כי כל הנתונים המופיעים בפרק זה מבוססים על פניות שהתקבלו אצלנו, ועל מקרי טיפול ותיקי תביעה שנפתחו על ידנו, ואין בהם בכדי להצביע בהכרח על היקפי הניצול בעולם עבודת בני הנוער והצעירים בישראל.

נתונים כלליים

לוח 1: ריכוז נתונים כללי לשנת 2013

אחוזים	2013	
	6,411	סה"כ הפניות שהתקבלו
20.8% מסך הפניות	1,338	סה"כ מקרי הטיפול שנפתחו בשנה
65.1% מסך מקרי הטיפול	872	סה"כ מקרי הטיפול שנפתחו ונסגרו בשנה (כולל אבודים)
	1,311	סה"כ מקרי הטיפול שנסגרו בשנה (כולל נתוני שנים קודמות)
10.3% מסך מקרי הטיפול	137	סה"כ מקרי הטיפול מ-2013 בהם הוגשו תביעות בבתי"ד לעבודה
	202	סה"כ תביעות שהוגשו בבתי"ד לעבודה בשנה (כולל מקרי טיפול משנים קודמות)
	2,379,374 ₪	סה"כ סכום הכסף שהושג במסגרת מקרי טיפול שנסגרו ב-2013

כפי שמוצג בלוח 1, סה"כ בשנת 2013 התקבלו 6,411 פניות מבני נוער וצעירים בבקשה לסיוע ולייעוץ וליווי בתחום עבודתם. מתוך הפניות שהתקבלו נפתחו 1,338 מקרי טיפול, המהווים למעלה מ-20% מסך הפניות. כפי שצינו, הפניות מתקבלות באמצעות מוקד התא הקולי שלנו, באמצעות אתר האינטרנט שאנו מפעילים, דרך דף הפייסבוק שלנו וכן דרך המזכירים ומדריכי התנועה בשטח. חלק מהפניות מקבל מענה ונפתר בשלב הראשוני על ידי מזכירי האיגוד המקצועי, אולם חלק מהפניות מועבר להגדרה כ"מקרי טיפול", בהם נדרש סיוע וליווי פרטני מעמיק יותר הכולל בחינת המקרה, בדיקת נתוני העבודה של הנער, יצירת קשר עם המעסיק וסיוע בשלבים השונים בדרך לתיקון הזכויות שנפגעו. חלק ממקרי הטיפול לא נפתרים בפנייה למעסיק, ואנו נאלצים לפנות לבית הדין לעבודה על מנת שייתן סעד להשיב את הזכויות שנגזלו מאותה נערה או אותו צעיר שנפגעו על ידי המעסיק.

מתוך מקרי הטיפול שנפתחו השנה, 872 מקרים, שהם 65% מסך המקרים, נסגרו באותה שנה. נתון זה מעיד על המאמצים שעושים מזכירי האיגוד המקצועי להגיע למיצוי במקרי הטיפול באופן שייתן מענה לאותו נער או צעירה הפונים אלינו, אשר מבחינתם שנה בעולם העבודה ובכלל היא פרק זמן ממושך.

137 מקרי טיפול, המהווים כ-10% אחוז מהמקרים, הפכו לתיקי תביעה במהלך השנה, כשסה"כ הוגשו בבתי הדין לעבודה על ידי מזכירי האיגוד המקצועי לנוער 202 תביעות בבתי הדין לעבודה בגין פגיעה בזכויותיהם של בני נוער וצעירים. לשמחתנו מקרים רבים נסגרים בשלב של פניה ראשונית למעסיק או בפשרה ללא צורך בהבאת המקרה להכרעת בתי הדין.

סה"כ סכום הכסף שהשגנו השנה עבור הפונים עומד על סך 2,379,374 ₪. זהו סכום משמעותי, במיוחד בהתחשב כי מרביתו מורכב מסכומים הנמוכים מ-1,000 ₪ למקרה. נקודה זו משקפת את אופיים של מרבית מקרי הטיפול שאנו עוסקים בהם: סכומים קטנים שנמנעו מאותם בני נוער וצעירים עובדים - לעיתים בשוגג, אך לרוב בשל חוסר אכפתיות, חוסר אחריות וחוסר הגינות של המעסיקים. מאבקנו בניצול זה בא להעמיד את המעסיקים במקומם, אך גם לתת לאותם עובדים צעירים חוויה חיובית של שוק העבודה כדי שיהפכו לעובדים מבוגרים הוגנים, סולידריים ורגישים יותר לעוולות של ניצול וחוסר צדק.

לוח 2: פילוחים דמוגרפיים:

פילוחים	2013	אחוז
<u>פילוח לפי מין</u>		
בנים	773	58%
בנות	565	42%
<u>פילוח לפי לאום</u>		
יהודים	1198	90%
- מתוכם דוברי רוסית	174	15%
בני לאומים אחרים (ערבים, דרוזים ובדואים)	137	10%
מבקשי מקלט	3	0.2%

את נתוני מקרי הטיפול ניתחנו מבחינה דמוגרפית כפי שניתן לראות בלוח 2, על מנת לאפשר הבנה טובה יותר של אוכלוסיית בני הנוער והצעירים המרכיבה את עולם העבודה.

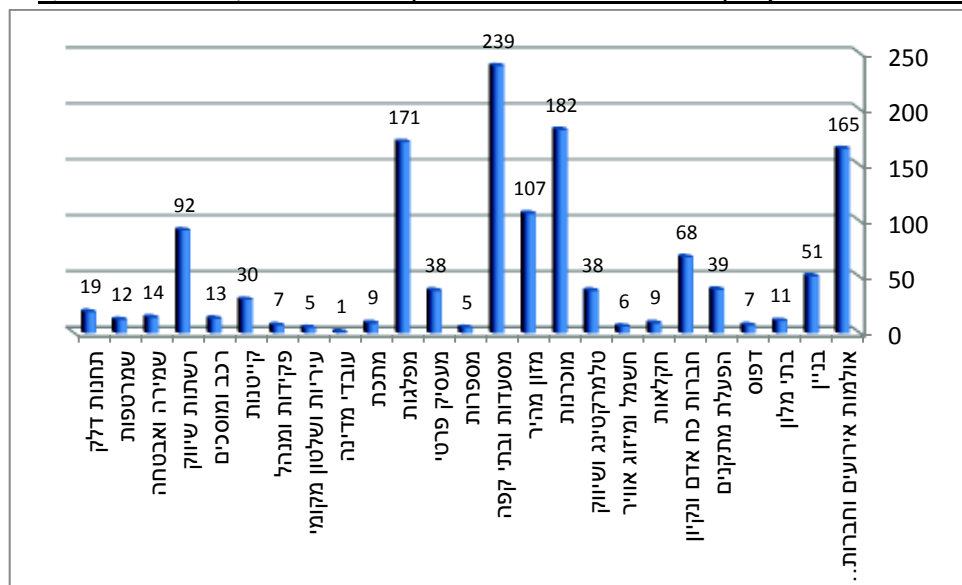
תמונה זו היא חלקית בלבד, ואנו מקווים כי נצליח להציג בקרוב תמונה איכותית יותר בסיוע סקר שאנו עורכים בקרב בני נוער לגבי עולם העבודה. עם זאת ניתן בעזרת נתונים אלה להבין כמה מגמות מרכזיות;

אחוז מקרי הטיפול בבנות נמוך יותר מחלקן היחסי של הבנות באוכלוסייה הכללית (כ-50%). להערכתנו נובע הדבר משתי סיבות מרכזיות – האחת היא שבחלק מהמגזרים פחות בנות יוצאות לעבוד, והשנייה להערכתנו היא שמתוך הבנות שיוצאות לעולם העבודה, פחות אוזרות אומץ לפנות לסיוע ואף להגיש תלונה ביחס לבנים. מתוך זיהוי מציאות זה אנו משתדלים להשקיע מאמצי הסברה נרחבים לאוכלוסיית הנערות העובדות ואנו תקווה כי נראה לכך פירות כבר בשנה זו.

אחוז הפונים מהמגזרים הערבי והדרוזי לצערנו נמוך מהצפוי השנה, ואנו על כן משקיעים מאמצים רבים בתחום ההסברה והגברת הידע במגזר זה, כיוון שהערכתנו כי הנתונים האמורים אינם משקפים ירידה בהיקפי הניצול או צמצום של שוק עבודת הנוער והצעירים באוכלוסייה זו.

בחרנו השנה להציג באופן מובחן את אחוז דוברי הרוסית מתוך אוכלוסיית הפונים אלינו. אנו מזהים בשנים האחרונות כי בני נוער וצעירים מפלח אוכלוסייה זה מהווים נתח משמעותי בשוק העבודה ובנוסף חלק נכבד ממובילי התאגדויות בני הנוער והצעירים (ר' בהרחבה פרק ד) הם דוברות ודוברי רוסית.

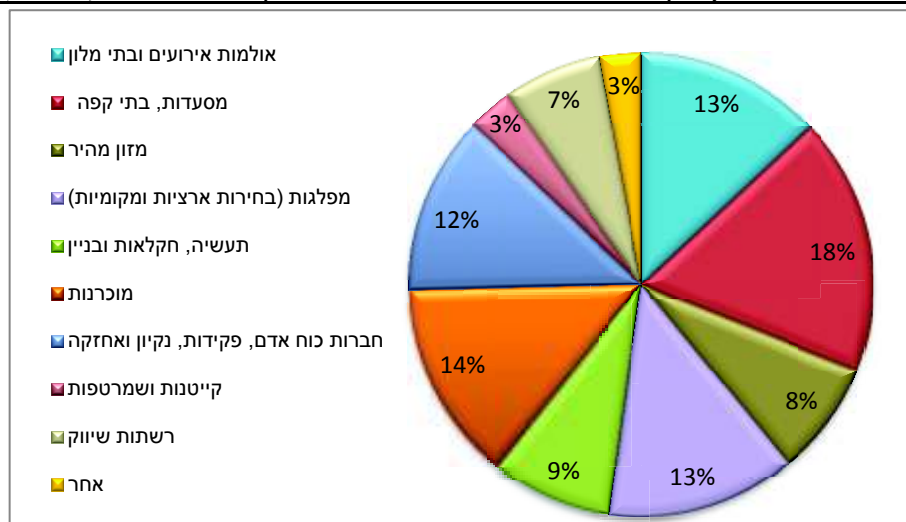
תרשים 3: פילוח סך מקרי הטיפול בשנת 2013 בחלוקה לענפי עבודה (נתונים מספריים):

כפי שעולה מתרשים 3, מרבית מקרי הטיפול הם בעובדים בעבודות מתחום ענפי המסעדות ובתי הקפה, אולמות האירועים וענף המזון המהיר. ענף פופולארי נוסף בקרב בני הנוער הוא עבודה במוכרנות – עמדות מכירה בחנויות ובבתי עסק שונים.

אנו מסיקים מהכרוננו את שוק העבודה של בני הנוער והצעירים, כי אלה הם הענפים המרכזיים בהם עובדים בני נוער בישראל כיום. המאפיין המשותף לעבודות אלו (יחד עם עבודה ברשתות שיווק, חברות כוח אדם ובתי מלון) הוא שלרוב לא נדרשת מיומנות רבה כדי להתקבל לעבודה, ולאחר התלמדות קצרה ניתן להתחיל לעבוד. לאורך השנים אנו רואים כי מרבית בני הנוער פונים לעבודות אלה וכי התחרות על מקומות העבודה היא רבה. תחרות זו היא עוד אחת מהסיבות להערכתנו שמונעות מבני נוער להתלונן, מתוך תחושה כי אם יתלוננו המעסיק ימהר למצוא מי שיעבוד במקומם.

תרשים 4: פילוח סך מקרי הטיפול שנפתחו בשנת 2013 בחלוקה לענפי עבודה (אחוזים):

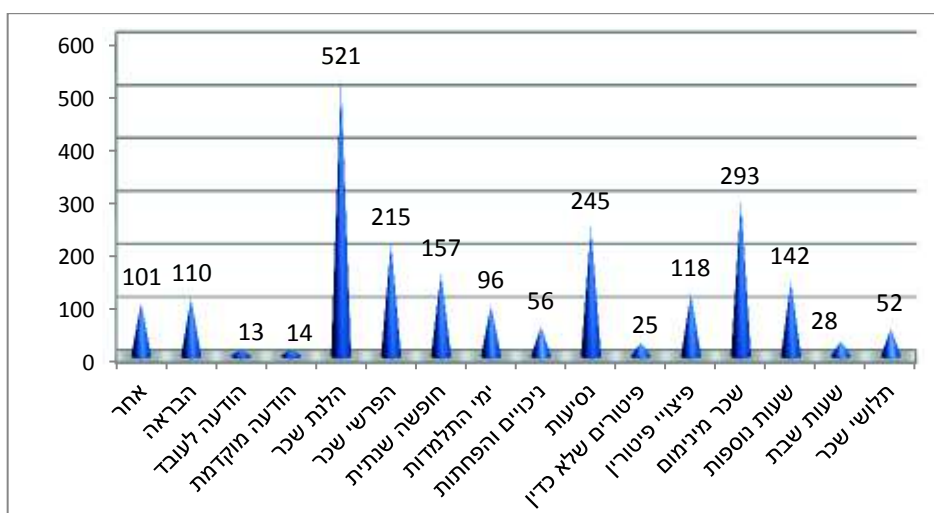

תרשים 4 מציג את פילוח עבודות בני הנוער והצעירים לפי מקרי הטיפול שנפתחו ב-2013. כאמור, אנו מעריכים מהכרוננו עם הנושא, כי אין ענף או תחום החפים מניצול. לצערנו גם בענפים בהם קיימים הסכמים ענפיים בנוסף לחקיקה החלה על כל העובדים במשק, ישנם עדיין מקרים רבים של פגיעה בזכויות בני הנוער והצעירים העובדים בהם.

מספר תלונות רב השנה התקבל מבני נוער שעבדו עבור מפלגות שונות. כזכור במהלך 2013 התקיימו בחירות ארציות בחודש ינואר ובחירות לרשויות המקומיות בחודש אוקטובר. כמדי מערכת בחירות, גם בשתי מערכות הבחירות האלו עבדו בני נוער וצעירים רבים בעבודות שונות כגון חלוקת פליירים, טלמרקטינג, תליית שלטים ועוד. כפי שניתן לראות בתרשים, פתחנו קרוב ל-200 מקרי טיפול (ועדיין מתקבלות פניות נוספות) מבני נוער וצעירים שזכויותיהם כעובדים נפגעו במהלך מערכות הבחירות, ובעיקר ביום הבחירות עצמו. סעיפי התלונה עמדו בעיקר על אי תשלום שכר במועד או כלל לא, עבודת לילה מעבר לשעות המותרות בחוק, אי מתן זכויות סוציאליות ועוד.

ראוי לדעתנו כי הציבור ובפרט חברי כנסת, ראשי ערים וחברי מועצות הערים ייקחו נקודה זו לתשומת ליבם. לצערנו אנו עדיין מקבלים תלונות רבות והיה ראוי כי אותם נבחר ציבור שמתפקידם לדאוג לאזרחים, ייקחו על עצמם לדאוג לאותם צעירים שהם אזרחי המחיר וישמרו על זכויותיהם בעבודה ואף יסייעו לנו לעגן בחקיקה ובתקנות את השמירה על זכויות אלה ככל שהדבר נוגע לעבודת הנוער והצעירים במערכות הבחירות השונות.

תרשים 5: פילוח מקרי הטיפול ב-2013 לפי סעיפי התלונה*

עיקר סעיפי התלונות במקרי הטיפול של הפונים אלינו עוסקות בתחום השכר, ובמיוחד הלנת שכר. אנו נתקלים שוב ושוב במעסיקים שיחסם לחוק הקבוע כי יש לשלם שכר לעובד במועד הוא יחס מזלזל, כאילו זו המלצה שניתן לא לקבל, לא כל שכן תשלום שכר מינימום כקבוע בחוק, גם הוא חוק מועד להפרות רבות. העובדה כי בני הנוער והצעירים הם עובדים מוחלשים ממילא בשל חוסר בקיאותם בעולם העבודה וההיכרות המצומצמת שלהם עם חוקי העבודה, מהווה למעסיקים רבים "טרף קל" ואפשרות לנצל את אותם עובדים צעירים.

מעבר לסעיפי השכר ש"מככבים" במקומות הראשונים הלא-מכובדים, תלונות רבות נוספות עוסקות בהפרת הזכויות הסוציאליות שנגזלות מאותם עובדים צעירים. אפשר לציין לחיוב כי באופן יחסי מעט תלונות מגיעות על הפרשי שעות עבודה בשבת. כזכור המחוקק עדיין אוסר על עבודה בשבת, אך בני נוער רבים בכל זאת עובדים בשבת (גם אם לבית העסק אין היתרי העסקה כנדרש בחוק), אך התעודדנו לגלות שאם הדבר קורה, לפחות תשלום השכר הינו לפי החוק (למבוגרים).

בשל המודעות הנמוכה יחסית לענין, אחוז נמוך מדי של תלונות עוסק בסעיפים החדשים יחסית בחוקי העבודה – תלוש שכר, הודעה לעובד, וכו'. אנו פועלים להגביר את מודעות בני הנוער והצעירים לחשיבותם של מסמכים אלה כחלק מהעסקתם, ולהקפדה כי המסמכים יהיו שלמים ומדויקים כפי שדורשים החוקים.

* תלונות רבות כוללות יותר מסעיף אחד ולעיתים אף ארבעה סעיפים, לכן סך סעיפי התלונה גבוה ממס' מקרי הטיפול.

השוואה בין נתוני 2013 לנתוני שנים קודמות

לוח 3: נתוני מקרי טיפול ותביעות – כללי:

2011	2012	2013	
4,484	5,308	6,411	סה"כ הפניות שהתקבלו
928	971	1,338	סה"כ מקרי הטיפול שנפתחו בשנה
320	635	872	סה"כ מקרי הטיפול שנפתחו ונסגרו בשנה (כולל אבודים)
793	725	1311	סה"כ מקרי הטיפול שנסגרו בשנה (כולל נתוני שנים קודמות)
21	142	137	סה"כ מקרי הטיפול מ-2013 בהם הוגשו תביעות בביה"ד לעבודה
177	159	202	סה"כ תביעות שהוגשו בביה"ד לעבודה בשנה (כולל מקרי טיפול משנים קודמות)
1,023,159	2,268,892	2,379,374	סה"כ סכום הכסף שהושגו עבור הפונים

סה"כ בשנת 2013 התקבלו 6,411 פניות מבני נוער וצעירים בהסתדרות הנוער העובד והלומד בבקשה לייעוץ ו/או סיוע פרטני לגבי מקום העבודה. זו עליה של 21% לעומת שנת 2012, אז התקבלו אצלנו 5,308 פניות, ו-42% לעומת 2011 אז התקבלו 4,484 פניות. אנו מעריכים כי עליה זו קשורה בעליה בפעילות ההסברה שלנו עליה הרחבנו בפרק הקודם ואנחנו מקווים לראות המשך לקו מגמה זה.

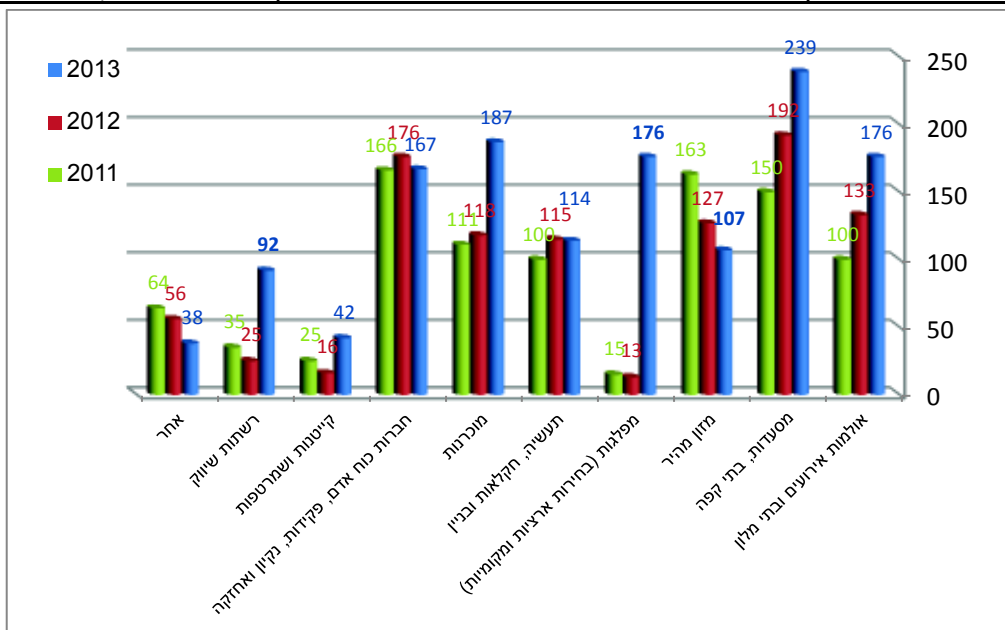
כאמור חלה גם עליה במספר מקרי הטיפול שנפתחו בשנת 2013 לעומת שנים קודמות: מ-971 מקרים ב-2012 ל-1,338 מקרים ב-2013. מבחינת אחוז מקרי טיפול מסך הפניות, מדובר בעליה קלה לעומת 2012 (בשנה שעברה 18% מסך הפניות נפתחו כמקרי טיפול והשנה מדובר על 21% מסך הפניות), אך מבחינת מספר המקרים מדובר על גידול משמעותי הן במספר הפונים והן במספר מקרי הטיפול לעומת שנה קודמת – עליה של 38%. כפי שהסברנו בפרק לעיל שעסק בתחום ההסברה, אנו מייחסים עליה זו בעיקר להתרחבות מערך ההסברה שלנו ולעובדה כי הצלחנו להגיע ליותר בני נוער וצעירים. כפי שהודגש קודם לכן, לא ניתן להצביע מכאן בהכרח על שינוי כלשהו בהיקפי הניצול בשוק עבודת הנוער והצעירים בארץ.

מבחינת קצב הטיפול במקרים קו המגמה החיובי משנת 2012 נמשך, ועומד על 65% מהמקרים שנסגרים בשנה שנפתחו. אנו רואים בכך חשיבות רבה כשהאמור בבני נוער וצעירים שעבורם שנה הינו פרק זמן ארוך, וזאת בהתחשב בכך שמקרה טיפול נמשך בדי"כ מספר חודשים עד לחצי שנה בממוצע.

בתחום הגשת תביעות לבתי הדין לעבודה (בגין מקרי טיפול מ-2013), חלה ירידה קלה מ-142 תיקים ב-2012 ל-137 תיקי תביעה ב-2013. ירידה זו הינה משמעותית יותר ביחס למספר מקרי הטיפול שנפתחו במהלך השנה. הירידה נובעת מהמאמצים שמושקעים על ידי מזכירי האיגוד המקצועי בסגירת מקרי הטיפול מחוץ לכתלי בית הדין במידת האפשר. עם זאת, איננו נרתעים מפתחות תיקי תביעה והגעה לבתי הדין במידה והמעסיק מביע זלזול או חוסר נכונות לשלם את המגיע לעובדיו, ולכן אנו מקווים שמגמה זו תימשך מהיבט חיובי הזה. העליה שחלה בסה"כ תיקי התביעה שהובאו לבתי הדין לעבודה נובעת בעיקר מהתיק הקבוצתי של הנערים שעבדו ב"סופר-דוש" (51 בני נוער), שתביעתם הוגשה ב-2012 והסתיימה בפשרה בפברואר 2013.

מבחינת סכום הכספים שהושבו לבני נוער וצעירים באמצעותנו, ישנה עליה קלה לעומת שנה קודמת, אך קו המגמה של 2012 (כשניים ורבע מליון ₪ בשנה) נמשך. אנו מקווים כי כל עוד נמשך ניצול בני נוער וצעירים בעולם העבודה, נוכל להמשיך להשיב סכומים גבוהים כאלה ויותר וכך לצמצם את מימדי הניצול.

תרשים 6: פילוח מקרי הטיפול בהשוואה רב שנתית 2011-2013 בחלוקה לענפי עבודה (נתונים מספריים):

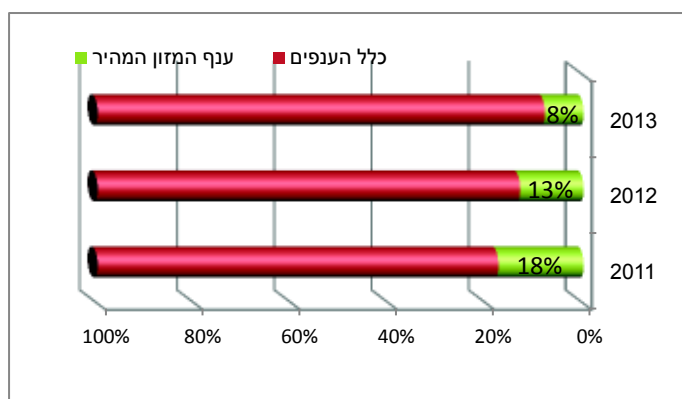

תרשים 3 מציג השוואה בין מקרי הטיפול שנפתחו בשנים 2011-2013 על ידי מזכירי האיגוד המקצועי לנוער בפילוח לענפים. ברוב הענפים - בעיקר בענפים ה"סטנדרטיים" כגון אולמות האירועים, בתי הקפה והמסעדות והמוכרות - ניתן לראות גידול שנגזר באופן ישיר מעליה במספר מקרי הטיפול הכולל השנה עליו הרחבנו לעיל. אם זאת חשוב להתייחס למספר נקודות ספציפיות בגרף בענף המפלגות, ענף רשתות השיווק וענף המזון המהיר.

בענף המפלגות ניתן לראות בהשוואה את הגידול המשמעותי במספר התלונות, שהתקבלו מבני נוער וצעירים שהועסקו על ידי המפלגות השונות במערכות הבחירות - עליה ממוצע של 14 מקרים בשנה ל-176 מקרים בשנת 2013 בלבד. התייחסנו לגידול זה לעיל, ונדגיש שוב כי בשנה בה מתקיימות שתי מערכות בחירות (ארציות ומקומיות), אחריות כפולה מונחת על נבחרי הציבור למנוע ניצול של העובדים הצעירים בכלל ובפרט במערכות הבחירות.

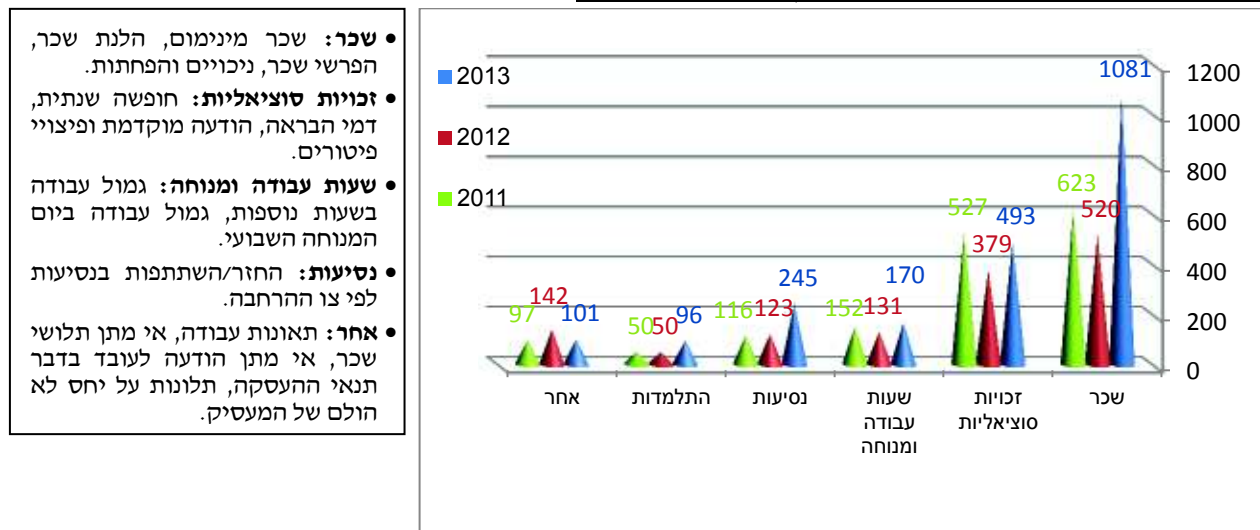
בענף רשתות השיווק ניתן לראות גידול משמעותי ממוצע של 30 מקרי טיפול בשנים קודמות ל-92 מקרי טיפול בשנת 2013. יש לציין כי בנתונים אלה נכללות תביעותיהם של עובדי "סופר דוש"; זו אחת התביעות הגדולות שהגישה הסתדרות הנוער העובד והלומד. בעקבות תביעה זו והסכם הפשרה שהושג, עלתה המודעות בנושא אצל עובדים נוספים בענף וקיבלנו יותר פניות השנה מאשר בשנים קודמות. אנו מקווים כי המודעות לפגיעה בבני נוער וצעירים בענף זה, בו רובם מועסקים במשלוחנות, תגרום למעסיקים לשמור על זכויותיהם ולהגן עליהם מניצול, כולל שמירה על בטיחותם.

תרשים 7: השינוי במספר מקרי הטיפול בענף המזון המהיר בשנים 2011-2013

בתרשים 7 לעיל מוצגת ביתר בהירות הירידה במספר התלונות הפרטניות שהתקבלו בענף המזון המהיר – ירידה הדרגתית מ-163 תלונות ב-2011 ל-127 תלונות ב-2012 ו-107 השנה. אנו מייחסים ירידה זו להתאגדויות שהתחוללו במהלך 2012-13 בבורגראנץ' ובמקדונלד'ס. התאגדויות העובדים צמצמו במידה משמעותית את מספר מקרי הטיפול הפרטניים כיוון שלעובדים היתה, מרגע ההתאגדות, כתובת לטיפול בבעיותיהם מול המעסיק – ועד העובדים. אנו מקווים כי עוד התארגנויות עובדים כאלה יפרצו את הדרך להגברת המודעות בבתי עסק נוספים ולא רק ברשתות הגדולות, ויצמצמו את היקפי הניצול והפגיעה קודם כל בענף זה ובכלל בשוק עבודת הנוער והצעירים.

תרשים 8: פילוח סעיפי התלונה בהשוואה בין השנים 2011-2013:

תרשים 8 מציג השוואה בין סעיפי התלונה המרכזיים (ריכוז של הסעיפים שהוצגו ביתר פירוט בתרשים 5 לעיל) לאורך השנים. בסה"כ ניתן לראות כי מרבית סעיפי התלונות במקרי הטיפול השנה מוקדו לתחום השכר, הפרשי שכר, תלושי שכר ושכר מינימום. עיקר הגידול במספר המקרים הכולל בולט בסעיפי השכר השונים, אלה הם הסעיפים שמרבית בני הנוער פונים לגביהם. עליה משמעותית אנו רואים גם בסעיף הנסיעות (החזר הוצאות נסיעה לעבודה וממנה) ובסעיף תשלום בגין התלמדות. אנו מקווים כי יותר ויותר בני נוער יהיו מודעים לזכויותיהם.

סיכום

ההשוואה בין נתוני שנת 2013 לנתוני השנים הקודמות מעידה על הגידול בהיקפי הפעילות של הסתדרות הנוער העובד והלומד וקיים קשר ישיר בין הנתונים בפרק זה לבין הפרק הקודם שעסק בתחום ההסברה והגברת הידע. כפי שצינו לעיל, איננו מסיקים מהעליה בנתונים דווקא גידול בהיקפי הניצול, שהוא נרחב ממילא. טענתנו כי עובדים מודעים יותר, שמכירים את זכויותיהם ומבינים כי נפגעו ונוצלו, יבחרו לפעול כנגד הניצול ולהאבק בו מוכיחה עצמה. אנו שמחים כי יותר ויותר עובדים צעירים בוחרים לא לוותר ולמרות הקושי שבדבר להאבק לביעור ניצולם וניצול חבריהם, כשהערכים החינוכיים שאנו מאמינים כי אותם עובדים צעירים סופגים כשהם נאבקים על זכויותיהם הם יסודות החברה הטובה שלנו.

פעילות סיוע וליווי פרטנית – ההיבט האישי דרך ראיונות עם בני נוער עובדים

מזה זמן אנו תוהים כיצד חווים בני הנוער את המפגש עם תהליך הסיוע המשפטי שניתן על ידי מזכירי האיגוד המקצועי לנוער ולצעירים, על כן החלטנו השנה להקדיש חלק מהדו"ח השנתי לבחינת שאלה זו. בחרנו במטודה של מחקר איכותני, שהתבצע באמצעות ראיונות עומק עם מספר בני נוער שפנו אלינו בשנה האחרונה לקבלת סיוע, ממקומות שונים בארץ, בגילאים שונים ומענפים שונים, על מנת לנסות לקבל תמונה מורכבת ואיכותית. בהנחות המוצא זיהינו שתי חלופות אפשריות עיקריות; האחת – שפעולתנו בתחום הסיוע והייעוץ הפרטני בהסתדרות הנוער העובד והלומד תיתפש בעיני כפעולה של "נותני שירותים" או כפעולה פילנתרופית. החלופה השנייה היא שהפעילות שלנו תיתפש כמעשה חברתי, עקרוני, הנאבק למען עולם עבודה הוגן יותר עבור בני הנוער בישראל.

מובאת לפניכם תמצית המחקר על בסיס הראיונות שהתקיימו. השמות המלאים ופרטי הנערות והנערים שמורים אצלנו.

השאלה הראשונה שהנחנו בפני המרואיינים היתה **מדוע פונים אלינו מלכתחילה, ומה המוטיבציה להמשיך בתהליך הטיפול, שנמשך במוצע חצי שנה ומעלה?**

המניעים לפניה הראשונית של בני הנוער הם על פי רוב התחושה כי נעשה להם עוול, תחושת חוסר צדק, תחושת עלבון על הפגיעה, רצון ש"לא לצאת פראירים" ורצון להשיג את השכר עבור עבודתם כפי שמגיע להם מלכתחילה. מספר אופק: "אמרתי למעסיק שלי – זה לא בסדר, זה לא התשלום שאני צריך לקבל. התלמדות צריכה להיות בתשלום, זה פחות משכר מינימום בכללי, עבדתי שם בלי ביטוח, בשחור... אז הוא החליף אותי, אמר שהוא לא צריך אותי יותר."

האם הרצון להחזיר את הזכויות הוא הכח המניע היחיד? האם חלים שינויים במוטיבציה של בני הנוער במהלך הטיפול במקרה שלהם?

עבור חלק מבני הנוער עיקר המאבק הוא על מימוש הזכות הכספית שלהם, אך לא תמיד הם רואים עצמם כחלק מתופעה גדולה יותר. עם זאת, הם ישמחו להפיץ את המקרה ולשתף מהניסיון שלהם, כדי לסייע לחברים. מספר יוסף: "דיברתי על זה עם המון חברים, סיפרתי להם את הסיפור וגם פרסמתי את זה בפייסבוק. רציתי שגם ילמדו מהמקרה שלי ושלא ייקרה להם גם. אם אני יכול לעזור לאנשים אחרים שהדבר הזה לא ייקרה להם אז אני רוצה...". אחרים אף מבינים במהלך תהליך הסיוע את הפרספקטיבה החברתית של תופעת הניצול, וחלקם אף מגדילים לעשות ובוחרים לקחת חלק פעיל במאבק בתופעה זו. בני נוער רבים, המגיעים לתהליך הטיפול הפרטני, מפתחים במהלכו מניעים נוספים, רחבים יותר, להמשיך בתהליך, מעבר לתחושת העוול האישית, ורואים במאבקם חלק ממאבק רחב ידיים בתופעת הניצול בעבודה. דוגמא לכך ניתן לראות בדבריה של צהיינש: "עשיתי גם סקר בבית הספר שתומר ורוני (מזכירות האיגוד המקצועי) נתנו לי, שבדק את התנאים של התלמידים בעבודה... האמת היא שגם בדיוק עזרתי לחברה שלי לקבל כסף שהיו חייבים לה... גם עשינו כתבה שפורסמה בעיתון המקומי של אשקלון, על העבודה בבחירות. אחרי שהכתבה פורסמה פנו אלי הרבה ילדים שעובדים. אמרתי להם שהם צריכים לקבל לפחות 200 ש"ח לערב, ושהטיפים לא נספרים. הצעתי שאולי איזה יום כל הילדים משכבות י-י"ב לא ילכו למלצר, וככה למעסיקים לא תהיה ברירה אלא לשלם להם כמו שצריך".

האם בני הנוער המתלוננים מבינים דברים חדשים על עצמם ועל הכח שלהם לשנות את המציאות בשוק העבודה? אין תשובה ברורה וחד משמעית לשאלה הזאת. בני הנוער דיווחו שרמת המודעות, העניין והמעורבות שלהם עלתה בעקבות התהליך וכי הם לא יעבדו יותר במקומות מנצלים, או לכל הפחות כי הם יודעים כי יש להם כתובת ו"גב". מספרת סגדו: מצאתי עבודה לפני כמה זמן, אחרי הטיפול, אז ידעתי שאני צריכה להסתכל על התלוש, אור (מזכיר האיגוד המקצועי) הסביר לי איך מחשבים את דמי החופשה ושה סכום שצריך לקבל גם אם מתפטרים מהעבודה. אף אחד עכשיו לא יכול להגיד לי דברים אחרים, ידע זה כוח". ועוד מספרת אביבה: "הסיפור הזה (שלא שילמו לי) עיצבן אותי, וחשבת שאין מצב שאני עוברת על זה בשתיקה. וזהו, קיבלתי, ואני חושבת שהם למדו מזה גם להמשיך". מן הצד שני, רק מיעוט מבני הנוער

בחרו, דוגמת צהיינש, לנקוט עמדה אקטיבית ביחס לעולם העבודה של חברה וליזום פעולות בקרב חברה לספסל הלימודים.

כאן גם המקום להזכיר, כי בקרב בני הנוער שפונים אלינו קיימת גם תופעה של "פניות חוזרות" של אותו נער, כלפי מקומות עבודה שונים. יש שהיו מייחסים את העבודה הזאת לחוסר יכולת של בני הנוער "ללמוד מטעויות", אך בעינינו התופעה הזאת משקפת את דווקא את התפתחות המודעות של בני נוער למימדי הניצול הגדולים שקיימים בשוק העבודה. בני הנוער שפנו והתלוננו בעבר מודעים יותר לזכויותיהם, ואנו מקווים כי ילמדו לזהות מקרים נוספים בהם הם או חבריהם נוצלו בעבודה, ובכל אופן לדעת כי יש להם כתובת לפנות לסיוע בהסתדרות הנוער העובד והלומד.

פעמים רבות, בני הנוער שפונים אלינו מגיעים כתוצאה מפרסום "מפה לאוזן" בעקבות הפניות מחבריהם להם סיענו בהצלחה. בשנים האחרונות אנו עדים לתהודה גבוהה לה זוכים סיפורי ההצלחה ברשתות החברתיות, תופעה מבורכת אשר מרחיבה, באופן בלתי אמצעי, את הכרות בני הנוער עם זכויותיהם ועם היכולת לעמוד עליהן. אופק: "שמעתי בפורומים באינטרנט של עבודה. שאלתי מה לעשות אם אני צריך עזרה, ושם אמרו לי לפנות אליכם". צהיינש: "תומר ורוני (מזכירות האיגוד המקצועי) פועלות הרבה בבית הספר. חוץ ממני יש עוד הרבה ילדים שעובדים ולא מקבלים את הכסף שלהם... זה ידוע בבית הספר שלנו שאם יש בעיה אפשר לפנות אליהן. הן מסתובבות הרבה בבית הספר, פונות לתלמידים, נותנות ידע כללי...". ועוד אומר יוסף: "אני מרגיש שזו ממש זכות שיצא לי להכיר אתכם. כי תאכלס אף אחד לא משקיע באמת בזכויות ואף אחד לא שומר עלינו באמת כמוכם".

כאשר בני הנוער פונים להסתדרות הנוער העובד והלומד, הם זוכים לקבל ליווי צמוד של מזכיר איגוד מקצועי. שמחנו לגלות כי לפעילותו של מזכיר האיגוד המקצועי המטפל המלווה יש משמעות חשיבות גדולה מאד להבנת בני הנוער את התהליך ופעמים רבות הוא מחזק את יכולתם לעמוד בקשיים המופיעים בדרך. סגדו מספרת: "חשבתי באמצע להפסיק כשהרגשתי שזה יכול לקחת הרבה זמן, אבל החלטתי שלא כי לא הייתי צריכה להתמודד איתם ישירות. כשהתקשרתי לאור (מזכיר האיגוד המקצועי) ושאלתי מה קורה, הוא תמיד היה מסביר, וגם אם היה לו ספק, הוא היה אומר לי, וככה הרגשתי שהוא אומר לי את האמת ולא עובדים עלי" וכך גם מספרת אביבה: "בהתחלה כל הסיפור ממש עיצבן אותי, וכשתומר באה אז פחות. היא ממש עזרה לי. כבר רציתי לעזוב את זה, אבל היא אמרה שמגיע לי".

סיכום

ככלל, ניתן לראות כי בני הנוער מסיימים את תהליך הסיוע המשפטי בתחושה שהסתדרות הנוער העובד והלומד היא הארגון העיקרי שפועל בתחום ונותן מענה למצוקתם. מבחינתנו, בני הנוער הפונים אלינו הם "הנוער העובד והלומד" וכי המאבק ליצירת עולם עבודה הוגן וטוב לבני הנוער הוא מאבקם. במהלך השנים חלק מאותם בני הנוער אכן הפכו לשותפים שלנו במאבק בניצול. רבים נשארים איתנו בקשר, חלקם מבקשים מאיתנו חומרי הדרכה והופכים ל"שגרירים" בבתי הספר ובקרב חבריהם, ונרתמים להגביר את המודעות והחשיפה של בני הנוער בסביבתם ובכלל באמצעות הרשתות החברתיות לנושא זכויות נוער בעבודה.

אנו מסמנים לעצמנו מטרה לחזק מגמה זו, לעודד בני נוער לזהות את הקשר בין מאבקם האישי והמאבק הכללי בתופעת הניצול בעבודה – הן בפעילותנו במהלך הטיפול הנקודתי והן באמצעים חינוכיים רחבים כפעילות הסברה בבתי הספר.

פרק ג'

נתוני פעילות מנהל ההסדרה והאכיפה במשרד הכלכלה

מינהל ההסדרה והאכיפה מרכז תחתיו את כל הסמכויות להסדרה ולאכיפת חוקי העבודה במדינת ישראל. המנהל אמון על אכיפת חוקי עבודה וכן על מתן רישיונות והיתרים בהתאם להוראות חוקי העבודה השונים. שנת 2013 הייתה השנה השביעית לפעולת המינהל במתכונתו החדשה מאז החלטת הממשלה מס' 1134 מ-2/2007 שקבעה תגבור במשאבי האכיפה.

ביוני 2012 נכנס לתוקפו החוק להגברת האכיפה ולאורו עבר מינהל ההסדרה והאכיפה שינוי מבני, והתבצעו מספר שינויים ארגוניים נרחבים והכשרות לעובדי המנהל. כמו כן, השנה התמקד אגף האכיפה המינהלית בבניית מערך העיצומים הכספיים הכולל איוש תקנים, הכשרה ועוד.

לוח 4: אכיפת חוק עבודת הנוער התשי"ג-1953

2012	2013	
190	293	מספר תיקים חדשים (פעילויות) שנפתחו במהלך השנה
426	258	מספר תיקים (פעילויות) שנסגרו במהלך השנה
123	76	מספר הקנסות שהוטלו
5	14	מספר כתבי האישום שהוגשו
19	329	מספר ההתראות שניתנו
₪ 1,185,500	₪ 1,388,500	סכום כולל של הקנסות

בשנת 2013 ניתן לראות בלוח 4 תחילתה של מגמת עליה חיובית בפעילות מנהל ההסדרה והאכיפה במשרד הכלכלה והמסחר. נרשמה עליה בכמות ההתראות המנהליות והפעילויות, עליה במספר כתבי האישום בנושא חוק עבודת הנוער שהוגשו על ידי המשרד וכן עליה בסכומי הקנסות שהוטלו. חלה ירידה במספר הקנסות שהוטלו ובמספר התיקים שנסגרו במהלך השנה, אך אנו מקווים כי גם נתונים אלה יחברו בשנה הבאה לקו המגמה העולה הכולל.

כיוון נוסף לשינוי מגמה אנו מוצאים בעליה של 54% בכמות התיקים החדשים שנפתחו. במשך שנים התריעה הסתדרות הנוער העובד והלומד, כי כמות התיקים החדשים הנפתחים מדי שנה הוא הנתון המשמעותי לבחינת פעולתה של המדינה בנושא אכיפת חוקי העבודה ובפרט חוק עבודת נוער במאבק בתופעת הניצול ואנו מברכים על העליה המשתקפת בנתונים.

אנו משייכים את העליה האמורה לעיל בנתונים השונים הן להוצאתו לפועל בשטח של מסלול האכיפה המנהלי החדש, אשר נכנס בעקבות חקיקת החוק להגברת אכיפת חוקי העבודה והן בעליה בכמות מפקחי העבודה שהתווספו בעקבות החוק האמור, וכמובן בעקבות פעולתם המבורכת של מפקחי יחידת האכיפה במשימתם היומיומית.

סיכום

אנו בהסתדרות הנוער העובד והלומד, מקווים להמשך המגמה החיובית שחלה השנה בנתוני משרד הכלכלה ולקידום הטיפול בהפרות חוק עבודת הנוער בשנים הקרובות, תוך שיתוף פעולה עם התחומים והמחלקות השונים במשרד, במטרה להאבק בניצול בני הנוער והצעירים בעולם העבודה.

¹ מקור הנתונים: משרד הכלכלה, מסמך שהועבר ביום 10/4/2014 מהאגף להגברת אכיפה על-ידי גבי שרון כהן ומר מאיר דוד.

פרק ד' -

התאגדויות בני נוער וצעירים בהסתדרות הנוער העובד והלומד

קיץ 2011 היווה נקודת מפנה בחברה הישראלית, כשמאות אלפי אנשים יצאו למחאה ברחובות על רקע הפערים החברתיים-כלכליים. המחאה הציבורית הציפה תחושות נוספות שרחשו מתחת לפני השטח: ביקורת של הציבור הרחב על הפערים החברתיים-כלכליים הקיצוניים בחברה הישראלית, ותחושת חוסר האמון כלפי המדינה, המסירה אחריות מאזרחיה. הציבור המוחה היה ברובו צעירי החברה הישראלית, בעיקר בני מעמד הביניים. מוסכם בקרב הפרשנים והמומחים, כי שינוי מרכזי בעקבות המחאה חל בזירת התאגדויות החדשות והעבודה המאורגנת, גם בענפים שלא היו מאוגדים בעבר. דוגמאות בולטות לכך הן מהלכי ההתאגדות בשנתיים האחרונות בחברות גדולות במגזר הפרטי, כשמשנה לשנה מספר העובדים המאוגדים החדשים הולך וגדל.

בני הנוער והצעירים בישראל הבינו כי כללי המשחק הקיימים בעולם העבודה אינם פועלים לטובתם, כי הם נדרשים לתת את המקסימום בתמורה למינימום, או כפי שנאמר בעבר: "מעסיק משלם מינימום כי זה הכי נמוך שהוא חייב, והיה משלם פחות אם החוק היה מתיר לו". אנו מאמינים כי "לא ניתן ליבש את ים הניצול במגבת. כדי לייבש את הים יש לבנות שוברי גלים". אנחנו מעריכים כי בשל המאפיינים הייחודיים של שוק עבודת הנוער, כפי שהוצגו בהרחבה במסמך, תופעות של ניצול בני נוער

בעבודה יימשכו ויגברו. כחלק משינוי שוק העבודה, אנו בוחרים לראות את המעסיק לאו דווקא כמי שמצוי בניגוד אינטרסים עם עובדיו, אלא לחזק את השותפות בינו לבין הסתדרות הנוער העובד והלומד לבין ועד העובדים במקום העבודה. למעסיק ישנה אחריות גדולה לצעדיהם הראשונים של עובדיו הצעירים בשוק העבודה, וזו הסיבה שאנחנו שמים דגש בהסכמים הקיבוציים לא רק על שיפור תנאי ההעסקה של העובדים אלא גם על יצירת קרנות לרווחת העובדים, לרבות קרנות לימודים ורווחה. דוגמה לכך ניתן לראות במשלחת של עובדי בורגראנץ' אשר שבה לאחרונה ממסע לפולין.

משלחת עובדי בורגראנץ' למסע לפולין בתמונה יחד עם אלי אורגד, הבעלים, והנהלה הראשית. בתמונה מעל: יובל אורגד חותם על ההסכם הקיבוצי

בעוד החוק קובע רף תחתון ומטיל קנסות על הפרות זכויות עובדים, קיומה של התאגדות עובדים מאפשרת חתימה על הסכמים קיבוציים אשר כוללים שיפור תנאי העבודה והזכויות הסוציאליות, יצירת קרנות רווחה ולימודים לטובת העובדים ועוד. דוגמאות נוספות להישגים בהסכמים קיבוציים הן למשל הקמת ועדה לפתרון בעיות בין ארגון העובדים להנהלה, תוספת וותק לעובדים, הוזלת ארוחות עובדים, הסדר לעבודה בסטנד-ביי ועוד. הסכם קיבוצי בין הסתדרות של בני נוער וצעירים, ועד עובדים צעירים ומעסיקים מבוגרים, נותן למעסיקים הזדמנות להיות דמות אחראית המלווה את בני הנוער בצעדיהם הראשונים בתוך עולם העבודה ודואגת לתנאי העסקתם ומודל לחיקוי לעתיד.

כוחו של ההסכם הקיבוצי משמעותי ביצירת תחושת אמון ושיתוף פעולה במקום העבודה בין המעסיקים לעובדים. סוגיות שבעבר היו נפתרות בבית דין לעבודה, משאירות 'דם רע' בין הצדדים והוסיפו לעומס הרב על מערכת המשפט בישראל, נפתרות כיום במהירות וביעילות, ועצם פתירתן מקדם את האמון בין העובדים, המעסיקים והסתדרות הנוער העובד והלומד.

להתאגדויות בענף המזון המהיר ישנה השפעה רוחבית על כלל הענף. ניתן לראות את ההשפעה הרוחבית גם דרך ירידה בכמות התלונות שהגיעו להסתדרות הנוער העובד והלומד בשנתיים האחרונות, כפי שמוצג בתרשים 7 בפרק ב'.

בענף המזון המהיר עובדים כ-20,000 עובדים בזמן נתון. לאחר השנה החולפת, 7,000 מתוכם עובדים במקומות עבודה מאוגדים בארבע רשתות המזון המהיר הגדולות והמצליחות בישראל, אשר שלוש מהן הן זיכיונות מקומיים של מותגים בין לאומיים, ונמצאים בשלב זו או אחר בדרך להסכם קיבוצי (או לאחריו). התאגדות של בני נוער עובדים ברשתות אלה מהווה תקדים עולמי.

שנת 2013 הייתה שנת שגשוג של התאגדויות בכלל והתאגדויות בני נוער וצעירים בפרט:

- במאי נחתם הסכם קיבוצי ברשת בורגראנץ'. ההסכם חל על כ-1,500 עובדים ברגע נתון וכ-6,000 לאורך השנה.
- בין 3,200 ל-4,200 עובדי מקדונלד'ס ישראל התאגדו ונמצאים לקראת חתימה על הסכם קיבוצי.
- כ-400 עובדי רשת אגאדיר התאגדו ונמצאים לקראת חתימה על הסכם קיבוצי בתקופה הקרובה.

בשנה החולפת הפעלנו קבוצות פייסבוק להתאגדויות, בהן לוקחים חלק כ-30,000 איש. קבוצות אלה מופעלות באופן שוטף, רציף ויומי על ידי פעילי הסתדרות הנוער העובד והלומד וכן על ידי עובדי הוועדים במקומות העבודה השונים. כמו כן, פורסמו מעל ל-40 אייטמים שעסקו בהתאגדויות של בני נוער וצעירים בהסתדרות הנוער העובד והלומד בכלי התקשורת המרכזיים.

סיכום – עם הפנים לעתיד

בכוחם של מהלכי ההתאגדות של נוער וצעירים בענפי המזון המהיר והמלצרות, לצד מיגור מסודר של תופעות הניצול הקשות ביותר הקיימות בשוק עבודת הנוער והצעירים וליצור שינוי איכותי ורציני בענפים אלה. למהלך זה ישנה השפעה בטווח הזמן הקרוב – שיפור תנאי העבודה של העובדים החלשים ביותר במשק ויצירת מודעות גוברת גם בקרב העובדים המבוגרים יותר – הנחשפים להתחזקות העבודה המאורגנת ברחבי החברה הישראלית. נראה כי לצד החלטתם של בני הנוער והצעירים להתאגד ולשפר את תנאי העסקתם במקומות העבודה, ישנה רוח גבית חיובית של רבים בחברה הישראלית שמבינים את חשיבותה של ההתאגדות ובפרט באופן ספציפי של אוכלוסיית בני הנוער והצעירים.

בטווח הארוך, אנחנו פועלים מתוך אמונה תמה בקביעתו של מרטין בובר כי: "הנוער הוא הסיכוי הנצחי לאושר של האנושות". לכן, ראוי כי לבני הנוער ולצעירים העובדים בישראל העושים את צעדיהם הראשונים בשוק העבודה, תהיה 'חממה', בה מתקיים פיקוח על תנאי העבודה שלהם והמעסיק משמש כשותף. עובדים אלו זקוקים לחוויות בטוחות וחיוביות במקום העבודה, כך שיהפכו להיות עובדים מבוגרים אחראיים, שותפים מלאים לקיומו ושגשוגו של מקום עבודתם ומתוך אחריות זו זכאים לדרוש שותפות הוגנת ברווחיו של מקום העבודה. יצירת התאגדויות שכאלה יגדלו את בני הנוער והצעירים להיות העובדים המאורגנים, האחראיים, החזקים והמאוחדים של עולם המחר.